

Uhtua
Uhtua kk
(nyk. Kalevala)
Afanasijev/Haapala

Vuoden 1890 rippikirjassa esiintyvät Uhtuan kunnan Uhtuan kylän asukkaiden sukunimet ja niiden suomenkieliset vastineet, mm. Afanasiev/Ohvokainen 154 henkilöä.¹

7.1.5. Haapala Potafi Pekanpoika	Uht.A.	1
7.1.5.1. Haapala Nikolai Potapinpoika	Uht.A.1.	2
7.1.5.2. Haapala Aino Potapintyttö	Uht.A.2.	2
7.1.5.3. Haapala Janne Potapinpoika	Uht.A.3.	2
7.1.5.4. Haapala Olga Potapintyttö	Uht.A.4.	3
7.1.5.5. Haapala Risto Potapinpoika	Uht.A.5.	3
7.1.5.6. Haapala Maikki Potapintyttö	Uht.A.6.	3
7.1.5.7. Haapala Hilja Potapintyttö	Uht.A.7.	3
7.1.5.7. Haapala Vilho Potapinpoika	Uht.A.8.	3
Haapala Panu Jannenpoika	Uht.A.3.1.	3

		3
12.1.2. Afanasjev Stepan Mikitänpoika	Uht.A.	3
12.1.2.1. Haapala Santtu Stepaninpoika	Uht.A.1.	4
12.1.2.2. Haapala Aleksii Stepaninpoika	Uht.A.2.	4
12.1.2.3. Haapala Nikolai Stepaninpoika	Uht.A.3.	4
12.1.2.4. Ahava Timo Stepaninpoika	Uht.A.4.	5
12.1.2.5. Haapala Feodot Stepaninpoika	Uht.A.5.	5

		5

7.1.5. Haapala Potafi Pekanpoika **Uht.A.**
(Potafi Perovits Afanasjev)
Synt. 07.12.1878, Uhtua
Kuollut 29.12.1955, Kittilä, Alakylä
Puoliso: Lazarev Maria Iivanantyttö **Röh.L.1.1.1.**
(Marja Ivanovna Lazareva)
Synt. 27.01.1882, Röhö, Korkeaniemi
Kuollut 02.04.1950, Kittilä
Vihitty 21.08.1905
Lapset: Nikolai, Aino, Janne, Olga, Risto, Maikki, Hilja ja Vilho

Janne, Olga, Risto (Grigorei), Maikki ja Hilja olivat syntyneet Uhtualla.²

Haapala (Ahvanasieff, karj. Ohvokainen) Potahvi 1878 Uhtua kk.³

Haapala Potahvi Pekanp. karj. Ohvokainen ent. Ahvanasieff, synt. 1878, Uhtua kk. Haastateltu 1953 Kittilä.⁴

Konoisen Potafin puoliso Maria (Mari) Lasareff oli syntynyt Röhölässä 1883. Marian vanhemmat olivat Paraske ja Iivana Lasareff. 75 –vuotias Iivana Lasareff tuli Röhöstä Kuusamoon 10.02.1922, samoin 68 –vuotias vaimo Parassie.⁵

Potafi Haapalan talo

Potafin talo, Punakko, Parola, Petrilä ja Hilippälä olivat naapuruksina Uhtujoen rantamilla Lamminpohjassa. Potafi Pekanpoika Afanasjeff (1878 – 1955), rakensi Uhtujoen sillan läheisyyteen itselleen talon noin vuonna 1911. Toisella puolella jokea oli Punakko – niminen talo, missä Potafin

perhe oli asunut ennen oman talon valmistumista. Punakon omistaja, vanha nainen, asui Suomessa ja Potafi hoiti hänen talouttaan. Potafin pojan Janne Haapalan muistelmista saamme hyvää lisää Lamminpohjan asutushistoriaan.⁶

7.1.5. **Potafi Perovits** syntyi 07.12.1878, **vaimo Marja Ivanovna synt. Lazareva** syntyi 27.01.1882.

Potafi Perovits kastettiin 01.01.1879. Kummina oli Jakov Artemjevits Afanasjev. Vuoden 1890 rippikirjassa Potap Perovits oli 12-vuotias, vuoden 1900 rippikirjassa 22-vuotias. Vuoden 1910 rippikirjaan on merkitty mm. 32-vuotias Potap Perovits ja tämän vaimo 28-vuotias Marja Ivanovna.

Potap Perovits vihittiin 27-vuotiaana avioliittoon 21.08.1905. Morsian oli 23-vuotias Marja Ivanovna Lazareva Röhöstä. Häätodistajina olivat Ivan Ivanovits Dorofejev. Pavel Nikitits Afanasjev, Ivan Petrovits Afanasjev, Rodion Petrovits Afanasjev, Marija Ivanovna Lazarevan vanhemmat olivat Ivan Petrovits Lazarev ja Parakeva Sergejevna Röhöstä.

Lasareff-sukukirjan mukaan Potaffei kuoli 29.12.1955 kotonaan Kittilän Alakylässä, Marija Ivanovna kuoli 02.04.1950 Kittilän sairaalassa.

Potafin etunimi esiintyy eri lähteissä eri muodoissa: Potapij, Potaff, Potahvi, Konoisen Potafei. Sukunimeksi otettiin myöhemmin Haapala.

Isak Alanne 28.07.1921: ”Veli Potafista sain kirjeen ... kirjoittaa hyvin kurjaa olevan ... haluaisi tulla tanne, vaan pelkää mitenkä ilman passia pärjää ... kovasti valittaa nälän hätää.” Ahava 24:3.

Potafi Perovits oli häätodistajana seuraaville vihkipareille:

19-vuotias Ivan Matfejevits Pällijev vihittiin avioliittoon 29.06.1898. Morsian oli 21-vuotias Tatiana Filippovna Sergejeva.

Reserviläinen, laivaston matruusi Aleksej Ivanovits Sofronov vihittiin 38.vuotiaana 1. avioliittoon 11.01.1904. Morsian oli 19-vuotias Vassa Ivanovna Sofronova.

Anni Dorofejeffin kirje Paavo Ahavalle 08.02.1903: ”Kalossit sain Potaffei Afanasjeffin mukana.” Ahava 9:6.

Paavo Ahavan kirje Uhtuasta 28.07.1904: ”Konoilan Potaffeilla vain on paha lykky ... kuin ei voi saaha morsienta.” Ahava 26:1.

Paavo Ahavan kirje 15.02.1904 Tero veljelle: ”Jeli sisko oli antanut rukkaset Konoilan Potafeille.” Ahava 28:8.

Potafei Haapalan talo Uhtualla ryöstettiin 1920. SHVIKA XIII B b1.

Potafei Haapanen Uhtualta sai passin n:o 118 Oulun lääniin 04.08.1920 kuuden kk:n ajaksi. SHVIKA. 43-vuotias Potafei Haapanen on mainittu luettelossa pakolaisista 1920. Ahava 8.

40-vuotias Mari Haapala tuli pakolaisena Kuusamoon 01.02.1922. muassaan lapset: 12-vuotias Aino, 11-vuotias Iivana, 8-vuotias Olga, 7-vuotias Grigorei, 5-vuotias Maikki, 2-vuotias Hilja. VPAK III: 2 B a 1.

Uhtualaisia kiertokauppiaita, joista tuli paikallisia kauppiaita: mm. Haapala, Kittilän Alakylä, Iivo Vainio, Kittilän Alakylä, Simo Vainio, Kittilän Sirkankylä. (Maiju Keynäs / Otto Louhikoski.)⁷

7.1.5.1. Haapala Nikolai Potapinpoika

Uht.A.1.

(Nikolai Afanasjev)

Synt. 1908

7.1.5.2. Haapala Aino Potapintyttö

Uht.A.2.

Synt. 1909

7.1.5.3. Haapala Janne Potapinpoika

Uht.A.3.

Synt. 1910

Lapset: Panu

”Kotimme oli hyvällä liikepaikalla, jossa vanhemmat pitivät kauppaa. Gyllingin aikana oli myöskin suomenkielinen koulu ja tätä pidettiin isäni omistamassa toisessa talossa, jonka isäni oli ostanut Vasili Puroilta. Naapurimme oli Hauris-Jaakko. Haurisesta tie kulki joen rantaa aivan talojen

vierestä, ensimmäinen talo oli Parola, seuraava meidän. Petrilän Timo (Huotarin poika Haurijeff) oli meidän naapurimme. Rakennuksien väliä ei ollut kuin 20 – 25 metriä. Toisella puolella kuin Petrilä oli naapurinamme Parola (23), pienenuoleinen talo ja siinä asui Paro Ukko, niin kuin häntä sanottiin ja hänen poikansa perheineen”. (Janne Haapala, Muistelmia elämäni taipaleelta, 1978).⁸

7.1.5.4. Haapala Olga Potapintyttö
Synt. 1913

Uht.A.4.

7.1.5.5. Haapala Risto Potapinpoika
(Grigorei)
Synt. 1915

Uht.A.5.

7.1.5.6. Haapala Maikki Potapintyttö
Synt. 1917

Uht.A.6.

7.1.5.7. Haapala Hilja Potapintyttö
Synt. 1919

Uht.A.7.

7.1.5.8. Haapala Vilho Potapinpoika
Synt. 1923

Uht.A.8.

Haapala Panu Jannenpoika
Synt. 05.11.1935

Uht.A.3.1.

12.1.2. Afanasjev Stepan Mikitänpoika
(Stefan Nikitits Afanasjev)
Synt. n. 1862, Uhtua

Uht.A.

Puoliso: Remsujeva Tatjana Rodionintyttö
(Tatjana Rodionovna Remsujeva)
Synt. n. 1866, Uhtua
Vihitty 09.01.1885
Lapset: Aleksandr, Aleksi, Nikolai, Timo ja Feodot.

Uht.R.1.1.1.

36. Stepan Haapala, Kauppias. Synt. 1861, Karjalassa kotipaikka Uhtua, Suomessa viimeinen työpaikka Somero, rajan yli meno päivämäärä 8/4.24.⁹

12.1.2. Stefan Nikitits (Stepana Mikitän poika) syntyi noin 1862, vaimo Tatjana Rodionovna synt. Remsujeva, syntyi noin 1866. Stefan tunnettiin nimellä Aroljan Stepana, myöhemmin Ahava tai Haapala.

Stefan Nikitits vihittiin 23-vuotiaana avioliittoon 09.01.1885. Morsian oli 19-vuotias Tatjana Rodionovna Remsujeva, Rodion Ivanovits Remsujevin tytär. Häätodistajina olivat Rodion Ivanovits Hotejev, Jevstrat Pavlovits Afanasjev, Arhip Filipovits Afanasjev, Aleksij Jefimovits Afanasjev.

Ote Risto Afanasjevin ja Stepan Afanasjevin kirjeestä Paavo Ahavalle Pietarista 26.02.1900: ”Olen kaupassa apuna, kurja olo, vettä ja puita vedettävä, ei mitään opi.” Molemmat pojat halusivat pois Pietarista. Ahava 9:2.

Stepan Afanasjevin kirje Paavo Ahavalle Somerolta 09.04.1913: ”Uhtuan herrat viety pojan Aleksin kuormatavaroita 100 markan arvosta ... lisäksi sakkoa 600 ruplaa”. Kirjekuoreen Ahava on lisännyt ”Arolan Stepana Uhtuosta.” Ahava 14:13.

Stefan Afanasjeff Somerolta oli Uhtuan kansalaiskokouksen 01.01.1906. asettaman Perustuslaillisen Kansanvaltaisen Puolueen 35-henkisen paikallistoimikunnan jäsen. Ahava 2:1.

Stepan oli myös eräs Uhtuan seutujen kansalaiskokouksen pöytäkirjan allekirjoittajista Uhtualla 28.07.1918. IKSVOA: IKTK II. VA.

Stepan Nikitits Afanasjev oli häätodistajana mm. seuraaville:

24-vuotias reservin rivimies Trofim Semenovits Samojlov ja 24-vuotias Mavra Matfejevna Grigorjeva vihittiin avioliittoon 15.05.1894.

27-vuotias reservin rivimies Petr Aleksejevits Stepanov ja 21-vuotias Marija Fedorovna Stepanova Paanajärven Sompajärveltä vihittiin avioliittoon 28.07.1896.

53-vuotias Miron Jevstafjevits Tihanov vihittiin 2. avioliittoon 17.01.1896. Morsian oli 39-vuotias leski Varvara Jakovlevna Prokopjeva Vuokkiniemen Pongalahdesta.

Stepan Nikitits Afanasjevin kummilapset:

Andrej Stepanovits Bogdanovin ja Jevdokija Mihajlovnan tytär Marija.

Ivan Panfilovits Tihanovin ja Jevfosinija Avksentjevnan lapset Nikolaij 1891, Marija 1895, Mihail 1897.

Aliupseeri Feodot Ivanovits Kornilovin ja Anna Nikititsnan tytär Maroja 1897.

Tatjana Rodionovna Afanasjevan kummilapset:

Jevsej Ivanovits Remsujevin ja Marija Ivanovnan lapset: Anna 1893, Lazar 1888, Darija 1891.

Feodot Rodionovits Remsujevin ja Tatjana Ivanovnan Lapset: Feodosija 1903 ja Ioann 1904. ¹⁰

12.1.2.1. Haapala Santtu Stepaninpoika

Uht.A.1.

(Aleksandr Stepanovits Afanasjev)

Synt. 09.03.1889, Uhtua

Kuollut 1967, Uhtua

12.1.2.1. Aleksandr Stepanovits (Santtu Haapala) syntyi 09.03.1889. Aleksandr kastettiin 25.03.1889. Kummeina olivat rivimies Vasilij Nikitits Afanasjev ja talonpojan tytär Matrona Nikititsna Afanasjeva.

Aleksandr, joka käytti myöhemmin nimeä *Santtu Haapala*, kuoli Uhtualla 1967. Lapset syntyivät Uhtualla.

Santtu Afanasjeff oli eräs Uhtuan seutujen kansalaiskokouksen pöytäkirjan allekirjoittajista Uhtualla 28.07.1918. ¹¹

12.1.2.2. Haapala Aleks Stepaninpoika

Uht.A.2.

(Aleksij Stepanovits Afanasjev)

Synt. 14.03.1895, Uhtua

Puoliso: Mäkinen Hilda Karoliina

Synt. 1888, Somero

12.1.2.2. Aleksij Stepanovits syntyi 14.03.1895, vaimo Hilda Karoliina Mäkinen syntyi 1888 Somerolla.

Aleksij Stepanovits kastettiin 01.04.1895. Kummeina olivat Feodot Rodionovits Remsujev ja neitsyt Matrona Nikititsna Afanasjeva.

Aleksij, joka käytti myös nimiä Ahava ja Haapala, kulki kiertokauppiaana Somerolla. Aleksij Afanasjev oli Uhtuan kunnan valtuutettuna Uhtuan kuntalaisten kokouksessa Suvannon kylässä 26.11.1921. Karjalan kansannousun arkisto IV:2.

Aleksij oli myös Uhtuan nahkaliikkeen osakas. Ahava 4:6.

Aleksij Haapala tuli 27-vuotiaana pakolaisena Kuusamoon 04.03.1922. VPAK III:2 B a. ¹²

12.1.2.3. Haapala Nikolai Stepaninpoika

Uht.A.3.

(Nikolaj Stepanovits Afanasjev)

Synt. 26.07.1898, Uhtua

Kuollut 07.02.1899, Uhtua

12.1.2.3. **Nikolaj Stepanovits** syntyi 26.07.1898, kastettiin 02.08.1898, kuoli kylmettymiseen 07.02.1899, haudattiin 09.02.1899.

Nikolain ja Timofein kummeina olivat Feodot Rodionovits Remsujev ja neitsyt Uljana Nikititsna Afanasjeva.¹³

12.1.2.4. Ahava Timo Stepaninpoika

Uht.A.4.

(Timofej Stepanovits Afanasjev)

Synt. 24.01.1901, Uhtua

12.1.2.4. **Timofej Stepanovits** syntyi 24.01.1901. kastettiin 06.02.1901. Liisa Virran tietojen mukaan Timo Sefanin poika Ahava tapettiin Muurmannilla 1918.¹⁴

12.1.2.5. Haapala Feodot Stepaninpoika

Uht.A.5.

(Feodot Stepanovits Afanasjev)

Synt. n. 1907, Uhtua

12.1.2.5. **Feodot Stepanovits** syntyi 1907, 3-vuotias vuoden 1910 rippikirjassa.¹⁵

Lähdeluettelo:

¹ Julku Kyösti. 1996. Rajamailla III, s. 108-109.

² Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat VI osa, Afanasjev-perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/2000 s. 103.

³ Mervi Naakka Korhonen – Maiju Keynäs. Halpa Hintä Pitkä Mitta, Vienan Karjalainen Laukkukauppa, s. 281.

⁴ Maiju Keynäs. Laukkukauppa haastattelut.

⁵ Rämä, Irja. 21.03.1995, Uhtuan kylää katselemassa, oppaana kirjeet ja Muistelukset. Karjalan Heimo n:o 5-6/1995.

⁶ Rämä, Irja. 21.03.1995, Uhtuan kylää katselemassa, oppaana kirjeet ja Muistelukset. Karjalan Heimo n:o 5-6/1995.

⁷ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat VI osa, Afanasjev-perheet vuosina 1873-1904. Karjalan Heimo n:o 7-8/2000 s. 103.

⁸ Rämä, Irja. 21.03.1995, Uhtuan kylää katselemassa, oppaana kirjeet ja Muistelukset. Karjalan Heimo n:o 5-6/1995.

⁹ Luettelo: 1/4 – 15/4.24. Kainuun rajavartioston (S:salmen Raatteen) kautta Vienan-Karjalaan palanneista amnestian saaneista Karjalan pakolaisista.

¹⁰ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat IV osa, Muut Afanasjev-perheet vuosina 1875-1904. Karjalan Heimo n:o 5-6/2001 s. 103.

¹¹ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat IV osa, Muut Afanasjev-perheet vuosina 1875-1904. Karjalan Heimo n:o 5-6/2001 s. 103.

¹² Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat IV osa, Muut Afanasjev-perheet vuosina 1875-1904. Karjalan Heimo n:o 5-6/2001 s. 103-104.

¹³ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat IV osa, Muut Afanasjev-perheet vuosina 1875-1904. Karjalan Heimo n:o 5-6/2001 s. 104.

¹⁴ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat IV osa, Muut Afanasjev-perheet vuosina 1875-1904. Karjalan Heimo n:o 5-6/2001 s. 104.

¹⁵ Rämä, Irja. Uhtuan kirkonkirjat kertovat IV osa, Muut Afanasjev-perheet vuosina 1875-1904. Karjalan Heimo n:o 5-6/2001 s. 104.